

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Директора Гужівського закладу
загальної середньої освіти І-ІІІ
ступенів Ічнянської міської ради
31.08.2022 року № /О

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
основного циклу початкової освіти
(3-4 класи)
Гужівського закладу загальної середньої
освіти І-ІІІ ступенів Ічнянської міської ради
(Гужівського ліцею ІМР)

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою Гужівського
закладу загальної середньої освіти І-ІІІ
ступенів Ічнянської міської ради

Протокол від 29.08.2022 р. № 1

Період реалізації: 2022-2024 навчальні роки

1. Пояснювальна записка

Освітня програма основного циклу початкової освіти (3-4 класи) Гужівського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Ічнянської міської ради (далі - **Освітня програма**), розроблена на основі **Типової освітньої програми, розробленої для 3-4 класів під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої** Наказом МОН України від 12.08.2022 року № 743-22 **«Про затвердження типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти»** відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» і ґрунтується:

на законах України «Про освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>) та «Про повну загальну середню освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>);

на Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80/conv#n8>);

на Державному стандарті початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (зі змінами) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80/conv#n8>).

З врахуванням Наказу МОН від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану»,

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою;
- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей, окремих предметів, зокрема їх інтеграції, логічну послідовність їх вивчення;
- форми організації освітнього процесу;
- опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Метою початкової освіти Гужівського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Ічнянської міської ради

є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей; розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта в закладі – це перший рівень повної загальної середньої освіти.

Ліцей здійснює освітній процес за денною формою навчання в одну зміну, тривалість навчального тижня – 5 днів.

Структура і тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, визначаються педагогічною радою закладу освіти у межах часу, передбаченого цією Освітньою програмою та Санітарним регламентом.

Режим дня підпорядкований створенню оптимальних умов для здійснення успішної освітньої діяльності.

Формами здобуття освіти в ліцеї відповідно до ст.9 Закону України «Про освіту» є:

- ✓ **інституційна** (очна (денна))

Права та обов'язки учасників освітнього процесу при організації навчання за

інституційною формою визначаються законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та іншими нормативно-правовими актами у сфері загальної середньої освіти.

Організація здобуття освіти за інституційною формою здійснюється відповідно до Освітньої програми ліцею.

✓ **індивідуальна** (екстернат, сімейна (домашня форма), педагогічний патронаж).

✓ **Дистанційну** відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314

Рішення про вибір форми здобуття освіти визначає педагогічна рада закладу освіти на основі вивчення запитів батьків та затверджується наказом директора.

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст Освітньої програми Гужівського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Ічнянської міської ради має потенціал для формування в здобувачів таких ключових компетентностей, визначених Державним стандартом:

- вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

- математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням

математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

- інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

- екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

- інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

- навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

- культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

- підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими людьми.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми в ліцеї використовуються внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за Освітньою програмою

Здобувачі освіти, які розпочинають навчання на другому циклі початкової освіти, повинні відповідно до мети та завдань першого циклу початкової освіти володіти всіма змістовими лініями Типової освітньої програми, розробленої для 1-2 класів під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої Наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22 «Про затвердження типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти».

3. Типовий навчальний план

1. Варіативна складова навчальних планів 3-4 класів використовується для збільшення годин на групові заняття та індивідуальні консультації.

2. Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Типовий навчальний план для 3-4 класів початкової школи

Назва освітньої галузі	Класи	Кількість годин на тиждень		
		3 кл.	4 кл.	Разом
<i>Інваріантний складник</i>				
Українська мова		7	7	20
Літературне читання				
Іноземна мова		3	3	
Математична		5	5	10
Я досліджую світ		3	3	6
Дизайн і технології		1	1	4
Інформатика		1	1	
Мистецька		2	2	4
Фізкультурна*		3	3	6
Усього		25	25	50
<i>Варіативний складник</i>				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	2
Загальнорічна кількість навчальних годин		26	26	52
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		23/805	23/805	46/1610

4. Навчальний план з визначеним переліком предметів і інтегрованих курсів та закріпленим за цими предметами / інтегрованими курсами тижневим навчальним навантаженням.

Загальні коментарі до плану

4.1. Навчальний план для учнів 3-4 класів сформовано у відповідності до Таблиці типової освітньої програми (3-4 клас), розроблена під керівництвом Савченко О.Я. (наказ МОН України від 12.08.2022 року № 743-22) та до загального обсягу навчального навантаження для учнів 3-4 класів.

4.2. Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів. (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2020/11/20/Savchenko.pdf>)

Навчальний план для 3-4 класів початкової школи

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	3 клас	4 клас
Українська мова	3,5	3,5
Літературне читання	3,5	3,5
Іноземна мова	3	3
Математика	5	5
Я досліджую світ	3	3
Інформатика	1	1
Дизайн і технології	1	1
Мистецтво	2	2
Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури)	22 +1	22+1
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1
Гранично допустиме тижневе навантаження учня	23	23
Загальнорічна кількість навчальних годин (без урахування поділу класів на групи)	26	26

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для учня 4 класу Гужівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів
Дубовика Тимура Вікторовича
на 2022 – 2023 н.р.

за інклюзивною формою навчання 4 рівня підтримки

*Складений на основі робочого навчального плану Гужівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів та
 Типової освітньої програми за редакцією Савченко, затвердженої наказом МОН
 України №743-22 від 12.08.2022 року*

№ п/п	Предмети	Кількість годин	Урахування ООП
	<i>Інваріантна складова</i>		
1	Українська мова	3,5	Адаптований
2	Літературне читання	3,5	Адаптований
3	Англійська мова	3	Адаптований
4	Математика	5	Адаптований
5	Я досліджую світ	3	Адаптований
6	Мистецтво	2	
7	Дизайн і технології	1	
8	Інформатика	1	Адаптований
9	Фізична культура	3	
10	Індивідуальні консультації та групові заняття	1	
	Всього	26	
	<i>Корекційно-розвиткові заняття:</i>		
	- корекція мовлення	2	
	- логоритміка	1	
	- корекція розвитку	1	
	- лікувальна фізкультура	1	
	Всього:	5	
	Разом	31	

5. **Форми організації освітнього процесу та інструментарій оцінювання.**

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів

здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формувальному та підсумковому оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації мети і завдань початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

За рішенням педагогічної ради учні 3-4 класу підлягають рівневому оцінюванню, яке фіксується у свідоцтві досягнень та дублюється у класному журналі.

